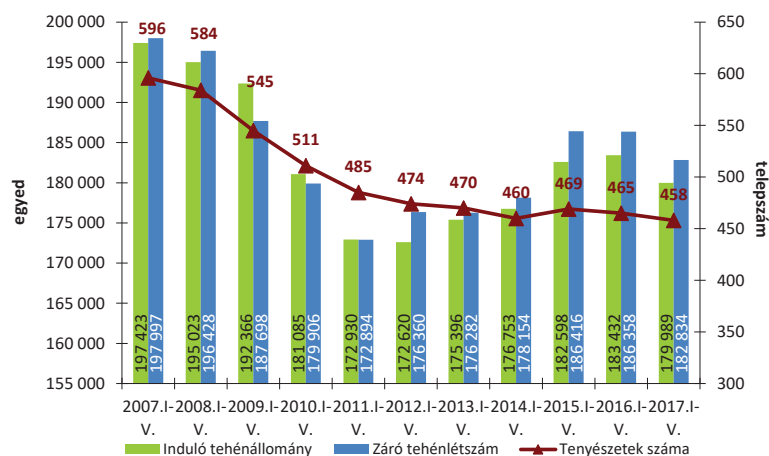

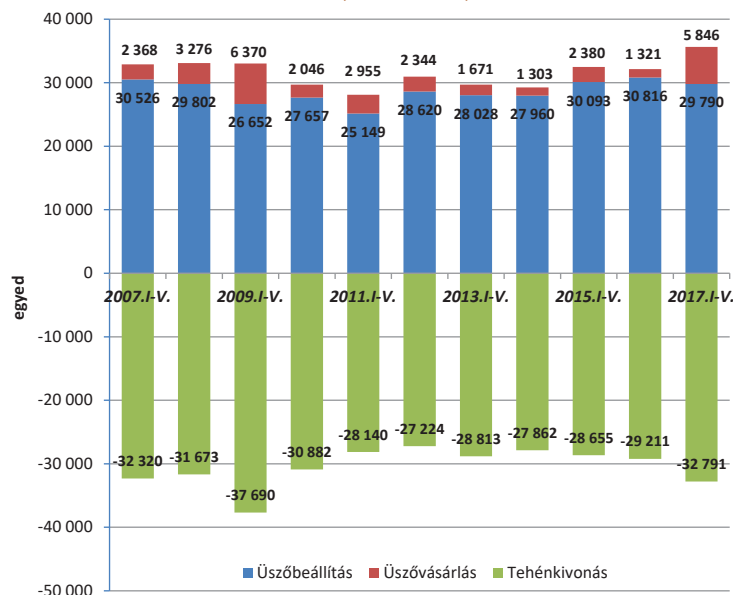
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2007-2017. I-V. HÓ)

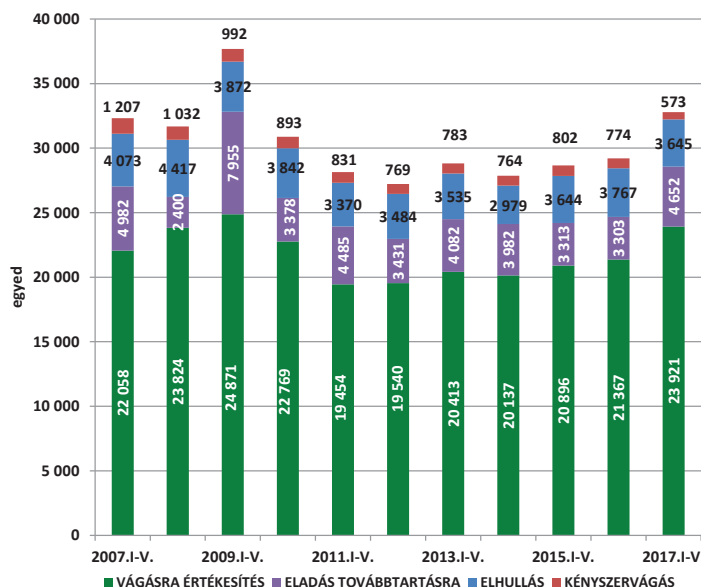
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 458 volt 2017 májusában, kettővel több, mint a megelőző hónapban, és héttel kevesebb (-1,9%), mint tavaly májusban. 2017. május végén 3,5 ezerrel kevesebb (-1,9%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,2%-kal (-138) kisebbedett, de 2007 májusa óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 15,1 ezer egyeddel (-7,7%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 332-ről 399-re nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-V. HÓ)

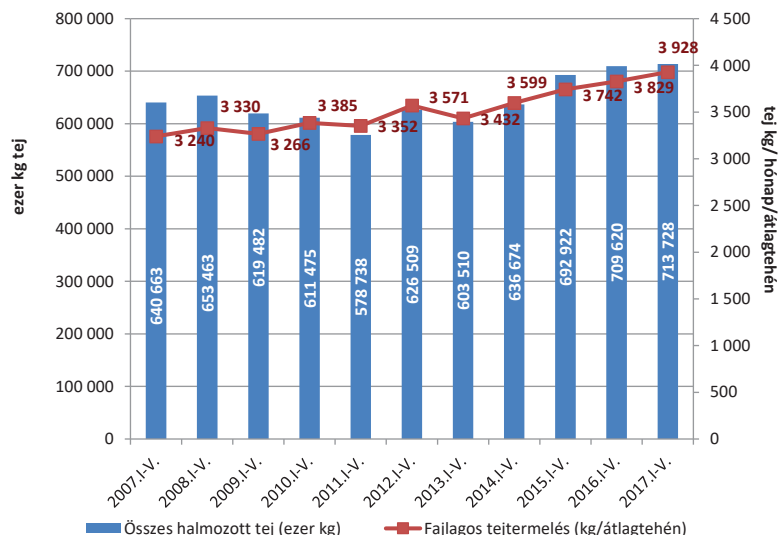
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2016-ról 2017-re - egy év alatt - jelentősen csökkent (-3.443 tehen; -1,9%), ugyanakkor 2017 első öt havában a termelésellenőrzésbe bevont tehenek száma már érezhetően nőtt (+2.845 egyed; +1,6%). Ennek oka, hogy bár 2017 első öt hónapjában az üszöbeállítások száma csökkent (-1026; -3,3%) a tavalyi év hasonló időszakához képest, de az üszövételezés száma közel négy és félszeresére nőtt (+4.525 egyed, +342,5%), és így összességében meghaladták az emelkedő tehénkivonások számát (+3.580, +12,3%).

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-V. HÓ)

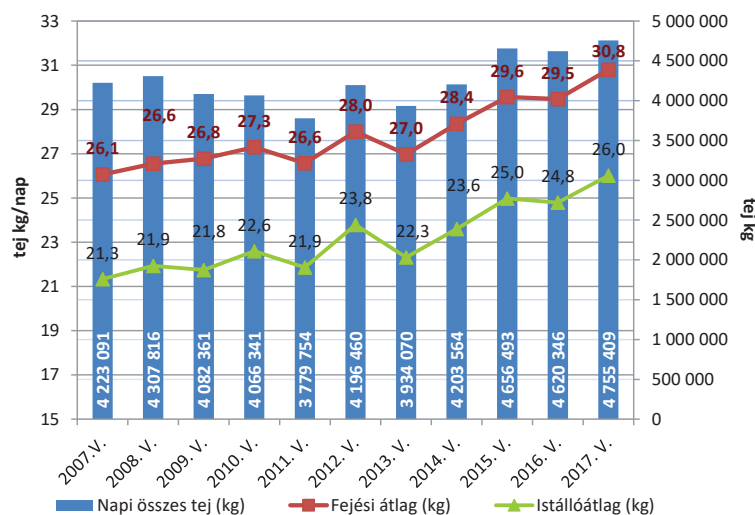
2017 első öt hónapjában az állományból kivont tehenek 72,9%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 23.921 volt), ami kiugró arálynak számít. A tehénkivonások 1,7%-áért a kényszervágás (573 egyed) volt felelős, ami rekord alacsony a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 11,1%-a (3.645 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya jelentősen nőtt (14,2%, 4.652 egyed). 2017 első öt hónapjában az induló tehénállomány 13,3%-át selejtezték, 0,3%-át kényszervágták, 2,0%-a elhullott, 2,6%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 18,2%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évek átlagának felel meg.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (DB, 2007-2017. I-V. HÓ)

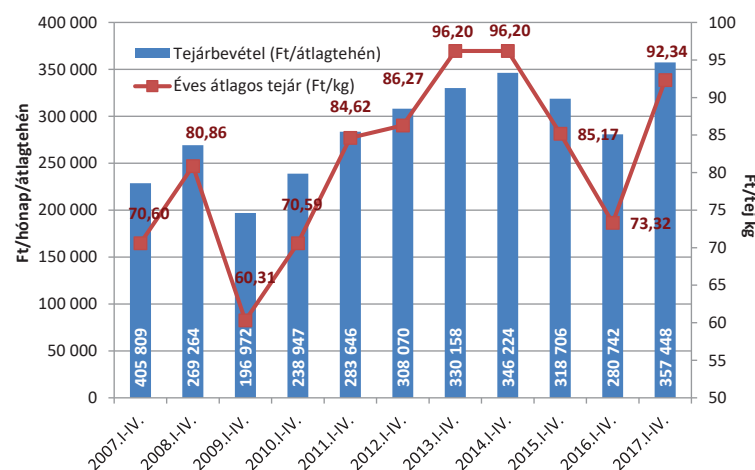
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2017 első öt hónapjában meghaladta a 713 ezer kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 3,9 ezer kg fölött történő emelkedése volt. 2016 első öt hónapjához képest a fajlagos tejtermelés +99 kg-mal (+2,6%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés csak nagyon kis mértékben nőtt (+4.108 kg,+0,6%), aminek oka a 2016. évihez képest még mindig kisebb tehénállomány. 2007 és 2017 között a fajlagos tejtermelés növekedése 21,2%-os volt (+688 kg (!), míg az összes halmozott tejtermelés 73 ezer kg-mal (+11,4%) nőtt.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (2007-2017. V. HÓ)

2017 májusában a napi összes tejtermelés az előző hónaphoz képest közel 50 ezer kg-mal kevesebb, a tavalyi év májusához képest viszont érezhetően emelkedett (+135 ezer kg, +2,9%). 2017 május havához képest mind a fejési átlag (+1,33 kg, +4,5%), mind az istállóátlag nőtt (+1,22 kg, +4,9%) és megközelítette a 31, ill. elérte a 26 kg-ot, bár mindkét átlag áprilishoz képest valamelyest csökkent. Összességében az elmúlt 10 év alatt a fejési és istállóátlag 4,74, ill. 4,68 kg-mal lett több (+18,2%, ill. +21,9%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (2007-2017. I-V. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2017 első öt hónapjában 357 ezer Ft volt átlagosan, 27,3%-kal több mint 2016 hasonló időszakában és az elmúlt 11 év legnagyobb bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár nagyarányú, 25,9%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. Magyarországon a havi nyerstej felvásárlási árak február óta nem változtak lényegesen, ugyanakkor a nyerstej kiviteli ára már 90 Ft/l alá csökkent, így 2017 áprilisában 2016 júliusa óta először volt alacsonyabb a termelői átlagárnál. A globális nyerstej felvásárlási árak szintén kevésbé változtak, és ez jellemző a tejtermékek (tejpor, sajt) tőzsdei áraira is. Ez alól kivételt jelent a vaj, aminek kereslete továbbra is erős, így az áremelkedése folytatódott. A nemzetközi tejtermék piacon pozitív jelnek tekinthető, hogy Kína és az észak-afrikai országok importja élénkületet mutat, ill. Oroszország is a nyugati országokból származó import feloldását fontolgatja, amelyek együtt árélénkítő hatásúak lehetnek.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem
Budapest